BULLETIN

XLV. Východoslovenského tábora ochrancov prírody a krajiny

s medzinárodnou účasťou

Zámutov

31.07. – 06.08.2021

Prípravný výbor ďakuje všetkým organizáciám, zložkám a jednotlivcom, ktorí pomáhali pri príprave XLV. Východoslovenského Tábora ochrancov prírody a krajiny (VS TOP-u) v katastri obce Zámutov, okres Vranov nad Topľou, v roku 2021 a prispeli finančne, materiálne alebo inak k jeho úspešnému priebehu.

Poďakovanie patrí týmto inštitúciám:

Usporiadatelia:
Slovenský zväz ochrancov prírody a krajiny - Ústredný výbor
Základná organizácia SZOPK Trebišov
Základná organizácia SZOPK Bocian

Spoluorganizátor:
Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky
Regionálne centrum ochrany prírody Prešov
Správa CHKO Latorica
Obecný úrad Zámutov

Vydal: Prípravný výbor XLV. VS TOP z podkladov členov prípravného výboru, ŠOP SR a dostupnej odbornej literatúry
Príležitostná publikácia: bez jazykovej úpravy
Zostavil, grafická a textová úprava : PV TOP 2021
Tlač: ABCOM Košice s.r.o.
Náklad : 250 ks
Košice, jún 2021

ODBORNÉ SEKCIE:

- *krajinárska*
- *lesnícka,* dendrologická
- *botanická*
- *ornitologická*
- *herpetologická*
- *pavúky*
- *chrobáky*
- *motýle*
- *bzdochy*
- *koníky, kobylky*
- *stonožky*
- *mykologická*
- *chiropterologická*
- *geologická*
- *praktická ochrana prírody*
- *detská*
- *historická*

Upozornenie:
Organizátori nepoisťujú účastníkov VS TOP–u. Všetci účastníci sa zúčastňujú podujatia na vlastnú zodpovednosť.
Účasťou na VS TOP-e súhlasíte s uverejnením fotodokumentácie z činnosti v jednotlivých sekciách v súlade s GDPR podľa zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov účinného od 25. 5. 2018.

Za pochopenie ďakujeme.

Informácie o tomto a predchádzajúcich VS TOP-och nájdete na stránke:
www.vstop.sk

alebo na

facebooku v skupine VSTOP

Niekoľko slov účastníkom XLV. ročníka VS TOP-u 2021

Tento informačný spravodajca je určený účastníkom XLV. VS TOP Zámutov 2021 ako základný informačný materiál, s celotýždenným programom, pravidlami, ktoré platia na tábore a informáciami o prostredí a prírode, ktorá bude celý týždeň našim domovom. Miesto konania tohto XLV. ročníka VS TOP-u je v severovýchodnej časti Slovenska, v regióne Horného Zemplína, v katastri obce Zámutov a v termíne od 31. 07. do 06.08.2021. Toto významné ochranárske podujatie s medzinárodnou účasťou na pomoc prírode i regiónu sa koná pod hlavičkou ÚV SZOPK a hlavnými organizátormi sú ZO SZOPK Trebišov a ZO SZOPK Bocian v spolupráci so ŠOP SR s RCOP Prešov a S CHKO Latorica.

Poslaním tohto podujatia je odbornou činnosťou v jednotlivých sekciách, inventarizačným prieskumom získať nové informácie o hodnotách územia, stave ekosystémov a jeho zložiek v záujmovej oblasti chránených častí prírody okresu Vranov nad Topľou, poznávať región ochranárskymi aktivitami, zviditeľniť kultúru regiónu, spoznať históriu regiónu, vzbudiť záujem mladých ľudí o poznávanie menej propagovaného územia a jeho ochrany.

Nezanedbateľný je príspevok účastníkov v oblasti praktickej pomoci prírode a obcí, viesť miestnych obyvateľov k zveľaďovaniu a udržiavaniu miestneho prírodného bohatstva, ukázať možnosti ochrany, podnecovať aktivitami v starostlivosti o prostredie. Jedeným z cieľov je aj poukázať na možnosti rozvoja cestovného ruchu v regióne.

Odborné výsledky inventarizačnej, prieskumnej a praktickej činnosti odborných sekcií zosumarizujeme do zborníka odborných prác, ktoré bude možné využiť pri plnení konkrétnych úloh štátnej ochrany prírody v podmienkach spravovaného regiónu a tiež sú vhodným odborným podkladom pre činnosť samosprávnych orgánov a propagáciu územia.

Toto je cieľom organizátorov tohoročného XLV. VS TOP-u. Čí sa to podarí splniť, to záleží od nás všetkých. Či sme ho dobre pripravili, to ohodnotíte Vy.

Touto cestou chcem poďakovať, aj za Vás účastníkov, všetkým, ktorí sa podieľali na príprave tohoročného VS TOP-u, a ktorí pomohli a prispeli k vytvoreniu vhodných podmienok pre jeho uskutočnenie. Ich zoznam nájdete na stĺpe sponzorov.

Podrobnejší zámer organizátorov tohoročného XLV. VS TOP je rozvedený na ďalších stránkach tohto informačného materiálu, na ktorého plnení sa budeme podieľať všetci podľa svojich možností .

Na záver len toľko. Vitajte milí priatelia – ochranári v Zámutove.

Za organizátorov podujatia, Vám želám príjemný pobyt, dobré počasie a veľa pozitívnych zážitkov na VS TOP-e „Zámutov 2021“.

Mgr. Kristína Voralová
NOP VS TOP 2021

Obec Zámutov

Okres: Vranov nad Topľou
Mikroregión: Hlinné
Prvá písomná zmienka: 1399
Nadmorská výška: 274 m.n.m.
Počet obyvateľov (k 20.12.2020): 3286
Výmera katastra: 4143 ha

Rázovitá obec Zámutov sa rozprestiera v lone Slanských vrchov, mimo hlavného cestného ťahu. Bola založená v 14. storočí na zákupnom práve. Prvý krát sa písomne spomína v roku 1399. V roku 1402 vystupuje pod názvom Zamouth, Zamvth a od roku 1920 ako Zámutov. Maďarsky názov obce Zamutó, Opálhegy. Patrila, rovnako ako iné okolité obce, až do konca 15. storočia k panstvu Čičva. V roku 1493 mala z 26 usadlostí 10 obývaných, v roku 1557 mala 5 a pol porty, v roku 1715 mala 30 opustených a 9 obývaných domácností a doložený je aj pivovar. V 18. storočí v obci vyrábali kosy. . Od konca 17. storočia patrila Klobušickovcom a iným zemepánom, v 19 storočí Hadík-Karkóczyovcom. Popri poľnohospodárskych aktivitách sa miestni obyvatelia venovali i baníctvu a prácam v lesoch. Ťažil sa tu opál, železná ruda a hnedé uhlie. Obec v roku 1787 mala 88 domov a 672 obyvateľov, v roku 1828 mala 102 domov a 762 obyvateľov. Obyvatelia sa v tom čase zaoberali výrobou košov a metiel. V roku 1831 sa zúčastnili na roľníckom povstaní. V polovici 19. storočia boli v obci 2 mlyny a liehovar. V 20. storočí vlastnila tu majetky rodina Coudenhoveovcov. Za I. ČSR sa obyvateľstvo zaoberalo poľnohospodárstvom a drevorubačstvom. V rokoch 1932 – 1948 bol v obci v prevádzke liehovar. Za SNP obyvatelia podporovali partizánov. V roku 1944 tu nemecké vojsko zapálilo kaštieľ. JRD bolo založené v roku 1950. Dnes patrí obec k najväčším v regióne. Žije v nej 3285 obyvateľov. Pracovné príležitosti sú vytvorené v samotnej obci. Podniká tu i množstvo živnostníkov. Základnú školu navštevuje 420 detí. Obec prevádzkuje i dve materské školy. Zdravotné stredisko v Zámutove poskytuje základnú zdravotnú starostlivosť pre deti ako i dospelých. Obchody a služby v obci sú dostatočne zastúpené. Návštevníci ocenia stravovacie a ubytovacie zariadenia. V obci sa nachádza zariadenie Gerion senior centrum n. o., ktoré poskytuje služby zdravotne a sociálne odkázaným občanom. Pohostinské služby poskytuje Bilikova chata – ranč Zaľubova - ubytovanie, stravovanie, svadby, jazdenie na koni, penzión Opál a Bistro u Kondora, kde je taktiež možnosť stravovania a ubytovania. Významnú spoločenskú funkciu plnia tri cirkevné zbory v Zámutove. Od roku 1912 majú veriaci rímskokatolíckeho vyznania postavený Kostol Ružencovej Panny Márie. Od roku 2000 sídli v obci gréckokatolícka farnosť. Gréckokatolícka cerkev je zasvätená Pokrovnej Panne Márii. Jej výstavbu iniciovali a aktívne sa do nej zapojili samotní veriaci. Evanjelici majú svoj chrám v obci od roku 1920. V Zámutove nájdete i niekoľko pútavých prícestných krížov. V Zámutove rozvíjajú svoje aktivity občianske združenia a kluby, ako napríklad

Futbalový klub Tatran Zámutov, folklórna skupina Zamutovčan, Poľovnícke združenie Skalka, Klub dôchodcov, Červený kríž, Miestny spolok hasičov, ženská spevácka skupina Komanička, klub slovenských turistov Perun. Sú tu veľmi dobré možnosti pestovania klasických športových odvetví. Zámutov sa stal obľúbeným východiskovým bodom pre potulky touto krásnou časťou Slovenska z dôvodu budovania cyklotrás a náučných a turistických chodníkov. Má vybudované multifunkčné ihrisko s umelým povrchom a lyžiarsky vlek. V obci môžete navštíviť aj Dom ľudových tradícií, o ktorý sa stará občianske združenie Nositelia tradícií obce Zámutov.

Kataster obce je vhodný na rozvoj turizmu. Obcou preteká Zámutovský potok prameniaci pod Šimonkou (1092m) najvyšším vrchom katastra Zámutova, ale aj najvyšším vrcholom Slanských vrchov.

Zaujímavosti v katastrálnom území obce

Náučný chodník Zámutovská kolejka

Ponad obec vedie náučný chodník Zámutovská kolejka s celkovou dĺžkou približne 8km s prevýšením 120m. Prechádzka týmto chodníkom trvá približne 4 hodiny, vybrať sa dajú aj kratšie okruhy. Chodník Zámutovská kolejka je venovaný bývalej úzkokoľajnej lesnej železnici v katastri obce Zámutov a opisuje ťažobnú činnosť v regióne. Železnica, ktorej históriu dokumentuje náučný chodník bola vybudovaná v rokoch 1906-1907, spájala obec Zámutov a Vranov nad Topľou, zvážala drevo a fungovala v prvej polovici dvadsiateho storočia. Jej dĺžka bola vyše 18 km.

Zaujímavosťou pri vstupe na náučný chodník je **Jeffreyova borovica** (kanadská), ktorej šišky sú niekoľkonásobne väčšie ako obyčajné. Borovica Jeffreyova, dorastá do výšky 45 m, priemer jej kmeňa dosahuje rozmery až 1,5 m. Vyskytuje sa hlavne v západnej časti severnej Ameriky a jej zaujímavosťou je pomarančová vôňa po rozlomení ihlíc.

Slovenské opálové bane

Lesné cesty vedú až k opálovým baniam vzdialeným od obce Zámutov asi 11km. Podzemie opálových baní v dĺžke 1km, je sprístupnené cez štôlňu Jozef. Celkovo tajuplná podzemná sieť chodieb dosahuje dĺžku až 35 km a prepája komplikovaný systém podzemnej ťažby, ktorá fungovala až do roku 1922. Súčasťou Slovenských opálových baní je **Chránený areál Dubnícke bane, ktorý bol vyhlásený v roku 1964 na ochranu netopierov.** V súčasnom období opálové bane sú domovom cca 4000 jedincov netopierov. V CHLÚ Červenica hibernuje 11 druhov. Ponad cestu k baniam sa vypína najvyššia stavba na Slovensku, vysielač Dubník (318m).

Lesná správa, múzeum lesníctva

Múzeum lesníctva poskytuje stručný prehľad lesníckej histórie a jeho inventáru. Múzeum sídli v historickej budove lesnej správy, o jej výstavbu sa v rokoch 1910-1919 sa zaslúžil Emil von Scheibler – posledný súkromný majiteľ majetkov.

Dom ľudových tradícií

Dom ľudových tradícií je umiestnený v objekte, starého obytného domu „u Cetky“. Nájdete tu starý nábytok, tkaniny, obrazy i rôzne náčinie, ktoré sa v minulosti používalo v bežnej gazdovskej domácnosti. Jednotlivé predmety do múzea darovali miestni obyvatelia: starý nábytok, krásne čierne skrine s reliéfom, krosná a maketu Zámutovského kaštieľa, ktorý počas vojny zapálili Nemci. V múzeu je tiež niekoľko fragmentov z kaštieľa, ako je lampa, koberec či mreža z okna. Na dvore "gazdovstva" je možné vidieť nástroje na spracovanie konope, z ktorého sa na krosnách tkala látka nielen na oblečenie. Nechýbajú ani poľnohospodárske stroje či náradie, ktorým sa obrábali polia alebo spracovala úroda.

Prírodné pomery okresu Vranov nad Topľou

Príroda okresu Vranov nad Topľou je výsledkom dávneho vývoja územia. Juhovýchodná časť patrí do Východoslovenskej nížiny, kde prevláda poľnohospodársky využívané územie. Juhozápadnú časť okresu zaberá masív Slanských vrchov a zo severu okres ohraničujú Nízke Beskydy. Územie Nízkych Beskýd charakterizuje mierne modelovaný reliéf terénu s nadmorskými výškami do 555 m.n.m. Flyšové podložie neposkytuje veľmi priaznivé podmienky pre rozvoj rastlinstva. Južným okrajom Nízkych Beskýd sa tiahne Bradlové pásmo po ľavej strane toku Tople od Radvanoviec ponad Medzianky, Hanušovce n.T., Skrabké až k hradnému vrchu Čičva v doline rieky Ondavy.

Obec Zámutov leží pod Slanskými vrchmi a väčšinu trás počas tábora absolvujeme práve do Slanských vrchov. Geologicky sa Slanské vrchy s podcelkami Šimonka, Makovica a Mošník zaraďujú k tzv. východoslovenským neovulkanitom neogénneho veku. Tvorené sú ryolitmi, dacitmi a najmä amfibol - pyroxénickými andezitmi a ich tufmi. Samotné andezitové masívy tvoria stratovulkanické súvrstvia, tvorené striedaním masívnych andezitových polôh s vrstvami vulkanického popola. Slanské vrchy sa tiahnu v severojužnom smere od Prešova po hranice Maďarska, z východu ohraničujú Košickú kotlinu a zo západu Vychodoslovenskú pahorkatinu. Najvyšší vrch Šimonka (1 092,0 m n. m.) leží na hranici okresov Vranov nad Topľou a Prešov.

Hydrologické pomery

Z hľadiska hydrogeografických charakteristík územie okresu Vranov nad Topľou patrí k úmoriu Čierneho mora, zbernej oblasti rieky Tisa, sústave rieky Bodrog, k povodiam riek Topľa a Ondava. Riečna sieť v okrese je rozvetvená a pomerne hustá. Povrchové vody odvádzajú z okresu dva hlavné alochtónne toky, do ktorých ústi viacero obojstranných prítokov. Západná časť okresu patrí povodiu rieky Topľa, ktorá pramení v pohorí Čergov v okrese Bardejov. Rieka Ondava odvádza východnú časť okresu a

pramení v Nízkych Beskydách v okrese Bardejov. Rieka Topľa je pravostranným prítokom rieky Ondavy a na území okresu Vranov nad Topľou vytvára výraznú asymetrickú riečnu sieť. Väčšina prítokov do nej ústi z prava, z ktorých väčšina pramení v Slanských vrchoch. Medzi významnejšie patria Hermanovský potok, Slaný potok, Zamutovský potok, Lomnica a Oľšava. Z ľavej strany v priestore Nízkych Beskýd ústi do Tople iba Voľanský potok a niekoľko malých potokov medzi Hanušovcami a Vranovom, z ktorých najväčší je Mernícky potok. Do povodia Tople patrí väčšia časť plochy okresu. Povodie rieky Ondavy v okrese má rovnako asymetrickú textúru riečnej siete, no s výrazným podielom ľavostranných prítokov. Najväčším ľavostranným prítokom je Oľka s pravostrannými Sitničkou a Ondavkou. Z pravej strany do nej ústia Syrový potok, Kvákovský potok a Suchý potok.

Významné postavenie v rámci povrchových vôd má vodná nádrž Domaša. Nádrž bola vybudovaná v rokoch 1962 – 1966 na rieke Ondava v severnej časti Ondavskej vrchoviny, pod ňou je malá vyrovnávacia nádrž Malá Domaša. Vodná nádrž Domaša sa dvoma tretinami plochy rozkladá na území okresu, iba severná časť zasahuje do okresu Stropkov. Plocha celej nádrže je 14,22 km², dĺžka 13,8 km, maximálna šírka približne 3 km, maximálna hĺbka 25 metrov. Nádrž má veľký vodohospodársky význam s polyfunkčným využitím - reguluje prítoky a odtok vody do Východoslovenskej nížiny, slúži ako zdroj úžitkovej vody, energetické využitie, cestovný ruch.

Flóra

Z hľadiska fytogeografického členenia (Kolény, Barka, 2002, In Atlas krajiny Slovenskej republiky) patrí celé územie Slovenska do eurosibírskej podoblasti fytogeografickej ríše Holarctis, tvorenej jedinou, holarktickou oblasťou. Podľa fytogeografického členenia (Futák, 1966, 1980) sa na území okresu Vranov nad Topľou stretávajú dve oblasti. Južná časť okresu spadá do oblasti panónskej flóry (*Pannonicum*), obvodu eupanonskej xerotermnej flóry (*Eupannonicum*) do okresu Východoslovenskej nížiny. Severnú a severozápadnú časť radíme do oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*) obvodu predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*) s okresom Slanské vrchy a obvodu východobeskydskej flóry (*Beschidicum orientale*) s okresom Východné Beskydy (sever).

Územie je po floristickej stránke pestré a veľmi zaujímavé. Vyznačuje sa zastúpením rôznych typov rastlinných spoločenstiev s vysokou druhovou diverzitou. Táto pestrosť je podmienená geografickou polohou na rozhraní dvoch floristicky odlišných oblastí *(Pannonicum a Carpaticum occidentale*) i rozdielnou geologickou stavbou Slanských vrchov, Nízkych Beskýd a Východoslovenskej nížiny. Stretávajú sa tu rastlinné druhy rôzneho pôvodu, druhy rôznych typov rastlinných spoločenstiev, druhy s rôznymi nárokmi na abiotické prostredie. Väčšina územia okresu bola v minulosti pokrytá súvislými lesmi. Človek ale pozmenil značnú časť lesných porastov na ornú pôdu, lúky a pasienky. Významné botanické lokality sa nachádzajú vo zvyškoch bradlového pásma

v okolí Hanušoviec a Michalka. Tu sa vyvinula vápnomilná vegetácia a nájdeme tu poniklece veľkokveté, orchidei z čelade vstavačovité či v máji kvitnúce veternice lesné.

Fauna

Štruktúra spoločenstiev živočíchov okresu Vranov nad Topľou je determinovaná geografickými, klimatickými a samozrejme aj lokálnymi faktormi. Časť územia okresu zasahuje do rozhrania východokarpatskej a západokarpatskej fauny. Pomerne rozsiahle výškové rozpätie na území okresu vytvára gradient podmienok pre výskyt nížinných druhov rovnako aj druhov typických pre horské oblasti. Významnú úlohu pri formovaní fauny zohrávajú dva najväčšie toky okresu – Topľa a Ondava a najmä vodná nádrž Domaša. Vodné toky slúžia ako významná migračná cesta najmä pre avifaunu. Plošne rozsiahla nádrž Domaša vytvára špecifické biotopy pre vodné vtáky, ktoré túto nádrž využívajú na hniezdenie ale tiež ako oddychovú lokalitu pri jesennom a jarnom ťahu. V lesoch hlavne Slanských vrchov sú priaznivé podmienky pre výskyt pernatých dravcov – orol skalný, orol krikľavý, sova dlhochvostá, sokol sťahovavý. V území sa nachádzajú aj veľké dravce – vlk, rys či mačka divá.

Chránené územia okresu Vranov nad Topľou

Slanské vrchy sú významné z botanického, zoologického i geologického hľadiska, preto sa tu nachádza až 24 chránených území, z toho 9 leží v okrese Vranov n. T..

Národné prírodné rezervácie (NPR):

NPR Oblík bola vyhlásená na výmere 90 ha v roku 1964 Rozhodnutím Komisie SNR pre školstvo a kultúru č. 30 z 21. 8. 1964 Úprava č. 58906/64-osv./21 z 21. 8. 1964 publikovaná pod č. 6993/1964-osv. V zákone NR SR č. 287/1994 Z. z. bola zaradená medzi národné prírodné rezervácie (NPR). Územie predstavuje zriedkavý geologický jav - sopečný kužeľ - s výskytom spoločenstiev skupín lesných typov *Fraxineto-Aceretum* a *Tilieto-Aceretum*. Využité je ako vedeckovýskumný objekt pre potreby lesného hospodárstva. Platí tu 5. stupeň ochrany a leží v katastri obce Petrovce a Hermanovce.

NPR Šimonka bola vyhlásená v roku 1950 na výmere 33,52 ha, novelizovaná úpravou MK SSR č. 2906/1986-32 z 31. marca 1986 bola zaradená medzi štátne prírodné rezervácie. NPR je vyhlásená na ochranu zvyškov bukového pralesa vrcholovej časti Šimonky v Slanských vrchoch, dôležitého z vedeckovýskumného, náučného a kultúrno-výchovného hľadiska. Platí tu 5. stupeň ochrany a leží v katastri obcí Zlatá Baňa, Hermanovce nad Topľou, Zámutov.

Prírodné rezervácie (PR):

PR Hermanovské skaly bola vyhlásená na výmere 33,07 ha v roku 1980 Úpravou MK SSR č. 5882/1980-32 z 29. 8. 1980 v znení zákona NR SR č. 287/1994 Z. z. PR je

vyhlásená na ochranu najrozsiahlejšieho skalného komplexu Slanských vrchov s reliktnými rastlinnými spoločenstvami s vhodnými podmienkami pre hniezdenie dravých vtákov a s výskytom zriedkavých druhov živočíchov na vedecko-výskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele. Platí tu 5. stupeň ochrany a leží v katastri Hermanovce nad Topľou.

PR Hlinianska jelšina bola vyhlásená na výmere 46,15 ha v roku 1981 (Úprava MK SSR č. 3247/1981-32 z 30. 6. 1981) v znení zákona NR SR č. 287/1994 Z. z.. PR je vyhlásená na ochranu lesných spoločenstiev jaseňových jelšín terénnych zníženín s prameniskami v SV časti Slanských vrchov na vedecko-výskumné a kultúrno-výchovné ciele Platí tu 5. stupeň ochrany a leží v katastri obce Hlinné.

PR Zámutovská jelšina na výmere 0,66 ha a ochranné pásmo o výmere 2,32 ha bola vyhlásená v roku 1981 (Úprava MK SSR č. 2656/1981-32 zo dňa 30. 4. 1981) v znení zákona NR SR č. 287/1994 Z. z. PR je vyhlásená na ochranu lesných slatinno-jelšových spoločenstiev Slanských vrchov na vedecko-výskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele. Platí tu 4. a 5. stupeň ochrany a leží v katastri obce Rudlov.

PR Zámutovské skaly bola vyhlásená na výmere 30,67 ha v roku 1980 (Úprava MK SSR č. 5881/1980-32 z 29. 8. 1980) v znení zákona NR SR č. 287/1994 Z. z. PR je vyhlásená na ochranu bralných foriem reliéfu, reliktných teplomilných rastlinných spoločenstiev a spoločenstiev sutinových javorín Slanských vrchov na vedecko-výskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele. Platí tu 5. stupeň ochrany a leží v katastri obcí Zámutov, Rudlov.

Prírodné pamiatky (PP):

PP Petkovský potok bola vyhlásená na výmere 6,76 ha nariadením ONV vo Vranove nad Topľou schválené uznesením pléna ONV č. 51 zo dňa 29. 5. 1990. Vyhláškou MŽP SR č. 293/1996 Z. z. bolo prekategorizované na prírodnú pamiatku. Ochrana je zameraná na úzku kaňonovitú roklinu tvaru písmena V so strmými svahmi. Bystrina kaskádovitého charakteru s pieskovcovým skalným dnom. Na stenách viditeľný stratigrafický sled vrstiev, sintrové úkazy v potoku a bočných prameniskách. Chránené a vzácne druhy rastlín, vzácna malakofauna. Platí tu 5. stupeň ochrany a leží v katastri obce Petkovce.

PP Skalky pod Pariakovou bola vyhlásená na výmere 60 ha v roku 1987 Uznesením R ONV č. 14 z 29. 6. 1987 a vyhláškou MŽP SR č. 293/1996 Z. z. prekategorizovaný na prírodnú pamiatku. Ide o sústavu bizarných skalných útvarov rôznej veľkosti v severovýchodnej časti Slanských vrchov. Stavebným materiálom sú pozostatky lávových prúdov z pyroxenických andezitov striedajúce sa s ich pyroklastikami. Mnohé zo skalných útvarov majú čudesné tvary a pri rôznych uhloch pohľadu na ne pripomínajú vždy iné veci alebo bytosti, podľa čoho dostali názvy (Skalný hríb, Kamenné srdce). Iné upú-

tajú svojou ohromujúcou veľkosťou (Obria skala). Územie je zaujímavé aj z botanického a zoologického hľadiska. Z rastlín sa tu vyskytuje lykovec jedovatý (*Daphne mezereum*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*), zemolez čierny (*Lonicera nigra*), brusnica pravá (*Vaccinium vitis idaea L.)*, čučoriedka obyčajná (*Vaccinium myrtillus*), sladič obyčajný (*Polypodium vulgare*), rozchodník veľký (*Hylotelephium maximum*) a i.. Strmé skalné steny využíva na hniezdenie krkavec čierny (*Corvus corax* L.), staré listnaté lesy obýva sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), ďateľ bielochrbtý (*Dendrocopos leucotos*), muchárikv a iné lesné druhy spevavcov. Platí tu 5. stupeň ochrany a leží v katastri obce Juskova Voľa.

PP Žipovské mŕtve rameno územie bolo vyhlásené za chránené na výmere 2,27 ha v roku 1990 Nariadením ONV vo Vranove nad Topľou schválené uznesením pléna ONV č. 51 zo dňa 29. 5. 1990. PP je vyhlásená na ochranu ekologicky dôležitého územia s výskytom ohrozených mäkkýšov. Je to mŕtve rameno Tople s hĺbkou 0,5 – 3 m blízko obce Vyšný Žipov. Výskyt stromovej i litorálnej vegetácie, ale aj burín (z okolitých plôch). Bohatstvo planktónu. Platí tu 5. stupeň ochrany a leží v katastri obce Vyšný Žipov.

PP Zapikan územie o rozlohe 1 ha bolo vyhlásené za chránené v roku 1993 Rozhodnutím OÚŽP vo Vranove nad Topľou č. 62/93 z 27. 1. 1993. PP je vyhlásená na ochranu impozantnej rokliny Komorského potoka s bralnými formami, podomletými prevismi a vodopádom na 3 m terénnom stupni vo vulkanosedimentárnom súvrství okrajovej časti Slanských vrchov. Platí tu 5. stupeň ochrany a leží v katastri obce Davidov.

PP Zárez Stravného potoka bola vyhlásená na výmere 4,05 ha v roku 1994 Rozhodnutím OÚŽP vo Vranove nad Topľou č. 13/94 z 13. 1. 1994. PP je vyhlásená na ochranu erózneho zárezu úseku toku Stravného potoka s turisticky atraktívnymi mikroformami reliéfu (perejami, kaskádami) na výstupe centrálnokarpatského paleogénu a jeho styku s vulkanitmi. Platí tu 5. stupeň ochrany a leží v katastri obce Pavlovce.

<u>Chránený areál (CHA):</u>

CHA Medzianske skalky bol vyhlásený v roku 1990 na výmere 4 ha Nariadením ONV vo Vranove nad Topľou schválené uznesením pléna ONV č. 51 zo dňa 29. 5. 1990. Predmetom je ochrana xerotermného svahu na paleogénych zlepencoch v severozáp. časti okresu Vranov nad Topľou. Významná lokalita xeroterm. kveteny s masovým výskytom chránených druhov - ponikleca veľkokvetého (*Pulsatilla grandis*), veternice lesnej (*Anemone sylvestris*), vstavača vojenského (*Orchis militaris*), purpurového (*Orchis purpurea*) a vemenníka dvojlistého (*Platanthera bifolia* Platí tu 4. stupeň ochrany a leží v katastri obce Medzianky.

CHA Radvanovské skalky bol v roku 1990 vyhlásený na výmere 0,76 ha Nariadením ONV vo Vranove nad Topľou schválené uznesením pléna ONV č. 51 zo dňa 29. 5. 1990.

CHA tvorí časť bradlového pásma - vyvýšený kopček bradla, v minulosti narušený ťažbou piesku. Hojný výskyt chráneného ponikleca veľkokvetého (*Pulsatilla grandis*). Zachovalé xerotermné travinné spoločenstvo s veľkou druhovou diverzitou. Platí tu 4. stupeň ochrany a leží v katastri obce Radvanovce.

CHA Štefanovská borina bol v roku 1993 vyhlásený na výmere 2,04 ha Rozhodnutím OÚŽP vo Vranove nad Topľou č. OÚŽP 166/93 z 30. 3. 1993. CHA je zriadený na ochranu enklávy teplomilných rastlinných spoločenstiev južnej časti Nízkych Beskýd s výskytom vzácnych a ohrozených druhov rastlín, zvlášť z čeľade *Orchidaceae*. Lokalitu je potrebné chrániť najmä pred nežiadúcim zalesňovaním. Platí tu 4. stupeň ochrany a leží v katastri obce Štefanovce.

Európska sústava chránených území Natura 2000

Natura 2000 je európska sústava chránených území, ktorú členské štáty Európskej únie vyhlasujú pre zachovanie najcennejších a ohrozených druhov a biotopov Európy. Pozostáva z chránených vtáčích území vymedzených podľa smernice o ochrane voľne žijúceho vtáctva a z území európskeho významu vymedzených podľa smernice o ochrane biotopov. V záujmovom území, ktoré patrí do alpského biogeografického regiónu je lokalizované 1 chránené vtáčie územie a 4 územia európskeho významu:

SKCHVU025 Slanské vrchy

Chránené vtáčie územie bolo vyhlásené za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov orla kráľovského, výra skalného, bociana čierneho, orla krikľavého, včelára lesného, ďatľa bielochrbtého, ďatľa prostredného, sovy dlhochvostej, penice jarabej, muchárika červenohrdlého, muchárika bielokrkého, strakoša červenochrbtého, orla skalného, lelka lesného, škovránka stromového, jariabka hôrneho, prepelice poľnej, žltochvosta lesného, krutihlava hnedého, muchára sivého, hrdličky poľnej, príhľaviara čiernohlavého, chriašteľa poľného, žlny sivej a ďatľa čierneho a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

SKUEV0324 Radvanovské skalky

Územie o rozlohe 2,593 ha situované v k. ú. Radvanovce a Chmeľov. Na územie sa vzťahuje 4. stupeň ochrany.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 6110* Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu *Alysso-Sedion albi*
- 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovištia *Orchideaceae*)

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*).

SKUEV0325 Medzianske skalky

Územie o rozlohe 9,496 ha situované v k. ú. Medzianky. Na územie sa vzťahuje 4. stupeň ochrany.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovištia *Orchideaceae*)

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), kobylka štysova (*Isophya stysi*).

SKUEV0932 Šimonka

Územie o rozlohe 2 977,511 ha situované v k. ú. Hermanovce nad Topľou, Pavlovce, Petrovce, Rudlov, Zámutov, Zlatá Baňa. Správcom územia je RSOPK Prešov. Na územie sa vzťahuje 2., 4. a 5. stupeň ochrany.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 9140 Javorovo-bukové horské lesy
- 9180 Lipovo-javorové sutinové lesy
- 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky
- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy
- 9110 Kyslomilné bukové lesy
- 6240 Subpanónske travinnobylinné porasty
- 8220 Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
- 8230 Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd
- 91E0 Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), vlk dravý (*Canis lupus*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteinii*), netopier ostrouchý (*Myotis blythii*), netopier pobrežný (*Myotis dasycneme*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), podkovár južný (*Rhinolophus euryale*), podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), fuzáč alpský (*Rosalia alpina*).

SKUEV0938 Rakytová hora

Územie o rozlohe 861,201 ha situované v k. ú. Juskova Voľa, Rankovce, Zámutov. Správcom územia je RSOPK Prešov. Na územie sa vzťahuje 2. stupeň ochrany.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany:

- 9180 Lipovo-javorové sutinové lesy
- 9110 Kyslomilné bukové lesy
- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy
- 8230 Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), vlk dravý (*Canis lupus*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*).

Návrh trás XLV. ročníka VS TOP Zámutov 2021

Trasa č. 1: NPR Zámutovské skaly

Dĺžka : 13 km , geologická, lesnícka, botanicka, ornitologická sekcia
Zaujímavosti po trase: Zámutovská jelšina – Chránený dub v Rudlove - Skalné bralá

Trasa č. 2: NPR Šimonka

Dĺžka: 18 km, lesnícka, entomologická, krajinárska sekcia
Zaujímavosti po trase: zvyšky pralesných spoločenstiev, Šimonka –najvyšší vrch Slanských vrchov, krásne výhľady

Trasa č.3: Zámutov – Juskova Voľa

Dĺžka: 8 km, entomologická, botanická
Zaujímavosti po trase: lúčne biotopy, kameňolom v Juskovej Voli

Trasa č.4: PR Hlinianska jelšina

Dĺžka 5 km: presun autom 8 km,
Zaujímavosti po trase: mokradné spoločenstvá, lesné biotopy

Trasa č.5: PP Žipovské mŕtve rameno a PP Petkovský potok

Presun autom 18 km
Zaujímavosti: mŕtve rameno Tople, výskyt vzácnych mäkkýšov, hydrobiológia, Petkovský potok – výskyt penovcov, orchideí

Trasa č.6: VN Domaša

Presun autom 30 km
Zaujímavosti: významná ornitologická lokalita

Trasa č. 7: PP Skaly pod Pariakovou

Dĺžka 13 km – presun autami 4 km, geologická, lesnícka, botanická sekcia. Zaujímavosti: izolované skalné útvary, pozostatky lávových prúdov

Program XLV. Východoslovenského Tábora ochrancov prírody a krajiny

SOBOTA 31.07.2021

8^{oo} – 18^{oo} hod.	príchod účastníkov – prezentácia
18^{oo} hod.	slávnostné otvorenie – kultúrny program

NEDEĽA 01.08.2021

7^{oo} hod.	budíček
9^{oo} – 17^{oo} hod.	návšteva Vlastivedného múzea v Hanušovciach – Kaštieľ a Archeopark alternujúca s Náučným chodníkom TAJCH Pavlovce
17^{oo} hod.	zasadnutie táborovej rady
19^{oo} hod.	táborové zhromaždenie pri vatre, základné informácie, program nasledujúceho dňa
20^{oo} hod.	večerný program – individuálny

PONDELOK 02.08.2021

7^{oo} hod.	budíček
9^{oo} – 17^{oo} hod.	práca v odborných sekciách
17^{oo} hod.	zasadnutie táborovej rady
19^{oo} hod.	táborové zhromaždenie pri vatre, základné informácie, program nasledujúceho dňa
20^{30} hod.	večerný program prezentácia územia

UTOROK 03.08.2021

7^{oo} hod.	budíček
9^{oo} – 17^{oo} hod.	práca v odborných sekciách
17^{oo} hod.	zasadnutie táborovej rady
19^{oo} hod.	táborové zhromaždenie pri vatre, základné informácie, program nasledujúceho dňa
20^{30} hod.	večerný program - podľa ponuky

STREDA 04.08.2021

7^{oo} hod.	budíček
9^{oo} – 17^{oo} hod.	práca v odborných sekciách
17^{oo} hod.	zasadnutie táborovej rady
18^{oo} hod.	táborové zhromaždenie pri vatre, základné informácie, program nasledujúceho dňa
19^{oo} - 22^{oo} hod.	večerný program – podľa ponuky

ŠTVRTOK 05.08.2021

7^{oo} hod.	budíček
9^{oo} – 17^{oo} hod.	práca v odborných sekciách
17^{oo} hod.	zasadnutie táborovej rady

19^{oo} hod.	táborové zhromaždenie pri vatre, základné informácie, program nasledujúceho dňa
20^{30} hod.	večerný program – podľa ponuky

PIATOK 06.08.2021

7^{oo} hod.	budíček
9^{oo} – 14^{oo} hod.	dokončenie činnosti odborných sekcií, detskej sekcie a POP (súťaže- ocenenia- diplomy)
15^{oo} hod.	zasadnutie táborovej rady
16^{oo} hod.	záverečné táborové zhromaždenie pri vatre, zhodnotenie priebehu tábora, príhovory, guláš
17^{oo} hod.	kultúrny program

SOBOTA 07.08.2021

likvidácia táboriska

Poznámka: Organizátori si vyhradzujú možnú zmenu programu

Pokyny pre účastníkov

(Táborový poriadok)

1. Budíček je o 7°° hod.
2. Zúčastňovať sa denného programu odborných a pracovných sekcií TOP.
3. Táborová rada sa schádza denne o 17°° hod.
4. Táborové zhromaždenie pre účastníkov – informácie o 19°° hod. pri vatre.
5. Večerné programy podľa denného programu
6. Riaďte sa pokynmi náčelníkov tábora (NOS, NOP).
7. Stravovanie je individuálne s možnosťou nákupu potravín v miestnych potravinách.
8. Parkovanie motorových vozidiel na vyhradenom mieste.
9. Označenia (čísla) na stany pripnúť kvôli identifikácii účastníkov
10. Zákaz fajčiť v stane !!!
11. Šetriť s vodou !!!
12. Odpad separovať už pri vzniku odpadu pri svojich stanoch !!!
13. Odseparovaný odpad vysypať do príslušných zberných nádob (vriec).
14. Zachovať nočný kľud 23°° – 6°° hod. Individuálny program realizovať mimo táboriska.

História VS TOP-ov

Ročník	Rok	Okres, obec, lokalita - miestny názov	GPS	Nadm. výška
I.	1977	Bardejov, Kríže, za obcou pri Javorovom potoku	49°13'55.41"N 21°09'15.53"E	602
II.	1978	Snina, Sninské rybníky, pri ceste na Sninský kameň	48°58'04.51"N 22°11'24.63"E	303
III.	1979	Košice – vidiek, Drienovec, Drienovské kúpele	48°37'20.89"N 20°57'14.15"E	241
IV.	1980	Rožňava, Jelšavský Hrádok, pri Ochtinskej aragonitovej jaskyni	48°39'33.40"N 20°17'47.75"E	667
V.	1981	Spišská Nová Ves, Spišské Vlachy, Jánska dolina, *Za huru*	48°55'14.14"N 20°48'28.48"E	430
VI.	1982	Poprad, Vernár, Suchá dolina	48°54'42.14"N 20°16'14.78"E	799
VII.	1983	Sobrance, Remetské Hámre, v údolí Remetského potoka	48°51'17.72"N 22°10'48.74"E	330
VIII.	1984	Stará Ľubovňa, Kamienka, pri futbalovom ihrisku	49°20'21.66"N 20°35'56.56"E	638
IX.	1985	Trebišov, Borša, pri futbalovom ihrisku	48°23'11.80"N 21°42'24.39"E	98
X.	1986	Svidník, Krajná Bystrá, na futbalovom ihrisku	49°23'33.48"N 21°40'21.29"E	400
XI.	1987	Humenné, Hermanovce, Hermanovské skaly, pod Oblíkom	48°58'06.00"N 21°29'28.67"E	440
XII.	1988	Prešov, Sigord, pri vodnej nádrži Kokošovce	48°57'00.16"N 21°21'15.63"E	416
XIII.	1989	Košice, Kavečany, ZOO	48°47'25.94"N 21°12'04.12"E	410
XIV.	1990	Bardejov, Regetovka, pri Regetovskom rašelinisku	49°25'31.82"N 21°16'23.68"E	540
XV.	1991	Košice – okolie, Štós, pod Bodovkou	48°42'13.73"N 20°50'19.12"E	350
XVI.	1992	Poprad, Červený Kláštor, kemping pri Dunajci	49°24'04.70"N 20°24'56.78"E	470
XVII.	1993	Snina, Sninské rybníky, kemping	48°58'33.17"N 22°11'11.53"E	272
XVIII.	1994	Rožňava, Dobšiná, Vyšný Hámor	48°48'45.36"N 20°19'54.67"E	518
XIX.	1995	Trebišov, Beša, Moľva	48°31'24.68"N 21°57'26.95"E	101
XX.	1996	Spišská Nová Ves, Nálepkovo, Druhý Hámor	48°49'41.26"N 20°36'14.71"E	560
XXI.	1997	Rožňava, Slavec – Gombasek, amfiteáter	48°33'46.50"N 20°28'07.99"E	265

XXII.	1998	Sabinov, Kamenica, pod Sokolou skalou	49°12'46.90"N 20°57'08.36"E	620
XXIII.	1999	Sobrance, Choňkovce, Pod Borolom	48°47'30.35"N 22°15'23.26"E	231
XXIV.	2000	Gelnica, Kojšov, Na Minárke	48°48'36.97"N 21°00'28.12"E	544
XXV.	2001	Rožňava, Čierna Lehota, na *Pastyrskej lúke*	48°43'48.30"N 20°13'55.93"E	648
XXVI.	2002	Vranov n.T., Juskova Voľa, škola v prírode pri Medveďom potoku	48°52'36.26"N 21°33'20.53"E	280
XXVII.	2003	Svidník, Vyšná Pisaná, na lúke *Pid dubinami*	49°24'37.07"N 21°36'11.74"E	409
XXVIII	2004	Gelnica, Úhorná, pri kaplnke Pod Javorcom	48°42'50.35"N 20°40'01.41"E	910
XXIX.	2005	Trebišov, Viničky, Hatfa, Južný Zemplín	48°25'14.08"N 21°45'00.35"E	161
XXX.	2006	Rožňava, Dlhá Ves, pri jaskyni Domica	48°29'17.74"N 20°26'55.67"E	334
XXXI.	2007	Humenné, Chlmec, Ski park Chlmec	48°52'42.46"N 21°56'19.36"E	258
XXXII.	2008	Košice – okolie, Slánska Huta, pod Malým Miličom, chata Dolina	48°35'22.34"N 21°28'45.18"E	480
XXXIII.	2009	Spišská Nová Ves, Hrabušice, NP Slovenský raj, Podlesok	48°57'45.67"N 20°22'46.21"E	551
XXXIV.	2010	Snina, Nová Sedlica, NP Poloniny, v údolí Zbojského potoka za obcou	49°03'32.78"N 22°30'14.06"E	442
XXXV.	2011	Poprad, Tatranská Lomnica, TANAP, Intercamp Tatranec	49°09'24.07"N 20°18'38.56"E	770
XXXVI.	2012	Rožňava, Rejdová, amfiteáter	48°47'41.26"N 20°17'17.92"E	544
XXXVII.	2013	Košice – okolie, Veľká a Malá Lodina, Pod Bokšovom	48°52'16.65"N 21°08'50.39"E	266
XXXVIII.	2014	Medzilaborce, Habura, Údolie kňaza Laborca	49°19'16.74"N 21°51'30.45"E	380
XXXIX.	2015	Sobrance, Vyšné Remety, pri futbalovom ihrisku	48°49'57.75"N 22°09'46.74"E	237
XL.	2016	Poprad, Vernár, pri futbalovom ihrisku	48°55'0.43"N 20°15'46.64"E	782
XLI.	2017	Stará Ľubovňa, Kamienka, pri futbalovom ihrisku	49°20'21.66"N 20°35'56.56"E	638
XLII.	2018	Snina, Zboj, Lúka pri škole	49°01'42.30"N 22°29'06.50"E	357
XLIII.	2019	Rožňava, Silická Jablonica	48°33'13.9"N 20°36'08.7"E	256
XLIV.	2020	Bardejov, Regetovka	49°25'08"N 21°16'31"E	466

XLV. VS TOP Zamutov podporila Štátna ochrana prírody Banská Bystrica

Sponzori

Notes, a.s. - závod Betliar
SHP Slavošovce a.s.
AQUING s.r.o., Košice
ABCOM Košice s.r.o.
K-TOM TRADE a.s.
LUMIX TRADE, spol. s.r.o, Trebišov, Miloš Lukáč
Východoslovenská energetika Holding a.s.

Spolupracujúce organizácie

ŠOP SR RCOP Prešov
ŠOP SR Správa CHKO Latorica
Obec Zámutov
ZO SZOPK Bocian

Podujatie podporili

Penzión Opál, p. Nagyová, p.Michľo
Obec Zámutov
Lesy SR, š.p.

Na príprave XLV. VS TOP sa podieľali:

RNDr. Miroslav Fulín, CSc. - ZO SZOPK Bocian
RNDr. Janka Fulínová – ZO SZOPK Bocian
Ing. Marta Hrešová – RCOP Prešov
Mgr. Kristína Voralová –Správa CHKO Latorica, ÚV SZOPK, ZO SZOPK Trebišov
Ing. Milan Murín – ZO SZOPK Trebišov
Ing. Jakub Jandel – ZO SZOPK Trebišov
Simona Tholt – ZO SZOPK Trebišov
Stanislav Duda – starosta obce Zámutov
Ing. Beáta Forintová – RCOP Prešov
Viktória Nagyová – Penzión Opál
Vladimír Michľo - Penzió Opál
Ing. Ľuboš Tuľák - Lesy SR, š.p. OZVV
Ing. Anton Paločko - RCOP Prešov
MVDr. Michal Kopka, CSc. – ZO SZOPK Trebišov

Hymna VS TOPu

Hymna už znie,
TOP začína,
tak tu všetci vstaňme,
melódiou našou známou ten TOP
privítajme.
Tak, ako vždy, tak aj teraz
ukážme, jak to má byť,
že prírodu chrániť treba,
aj sa pri tom zabaviť

REF:
Za rána,
tak po každý deň,
tábor opustíme,
k odborníkom zo sekcií sa tak pripojíme.
By sme každý svojim dielom nás naplnili
– prírodu pre naše deti tak tu zveľadili.

ZA RÁNA je...

1. **Rozpušťaju še nam družstva, rozpušťaju statky**
   každy chceji co ne joho, nastavaju zmätky.
   Mojej Marčoj še zaš ušla iba jedna kravka,
   nezostane už na blizku veru žadna kravka.

R: Za rana je najlepšejši, za rana je rosa
vtedy še nam po travičkoj šumne šmyka kosa.
Košene je muj koničok , ja košim i v noci,
my gadžove tak robime jak tote otroci.

Alternatíny refrén :
Tento TOP sa už začína, všetci dobre vieme
Poloniny nás vítajú, týždeň tu budeme.
Želajme si veľa zdaru pri našej činnosti,
aby každý, kto tu prišiel, zažil len radosti.

2. **A travičku premenime na pachňace šenko,**
   to vyžene našej keškoj tučňučke vemenko.
   A Marička še už vidzí jak už mličko liga
   lenže jište barz nepušči, kravka s nožku vyrgla.

R:

3. **Bo kešička sebe zvykla nad automatom stac**
   neda sebe predsa teraz na vemjačko šahac.
   Každe rano, každy večar navštevuje dži – zi – dy,
   tota kešča milovana privedze nas do bidy.

R:

4. **Ale kravka sebe zvykla ne na mojo ruky,**
   každe rano, každy večar preživam ja muky.
   Naj mi nikto nehutori, že je kravka glupa,